

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ב' באב, תשפ"א
11 ביולי, 2021
225/2021

דמוגרפיה של עסקים של עצמאים בשנת 2019 ומאפייני בעלי העסקים Demography of Sole Proprietorship Businesses in 2019, According to Characteristics of the Business Owners

עסקים של עצמאים¹

- מתוך 614,108 העסקים הפעילים בשנת 2019, 414,845 (כ-68%) הם עסקים של עצמאים.
- מתוך 4.078 מיליון משרות השכיר בשנת 2019, 383,044 (כ-9%) מועסקים בעסקים של עצמאים.
- שלושת הענפים הכלכליים (ברמת סדר) שבהם האחוז העסקים של עצמאים הוא הגבוה ביותר הם: שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות – כ-86%, שירותי בריאות, רווחה וסעד – כ-83% ואמנות, בידור ופנאי – כ-79%.

בעלי העסקים לפי מאפיינים שונים

מין

- מתוך אוכלוסיית העסקים של עצמאים בשנת 2019, כ-73% היו בבעלות גברים וכ-27% בבעלות נשים.
- האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות נשים נמצא בענפי שירותי בריאות, רווחה וסעד (כ-55%). האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות גברים נמצא בענפי הבינוי (כ-98%).

קבוצת אוכלוסייה

- מתוך אוכלוסיית העסקים של עצמאים בשנת 2019, כ-80% היו בבעלות יהודים, כ-17% בבעלות ערבים וכ-3% בבעלות אחרים.
- האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות יהודים נמצא בענפי מידע ותקשורת ובענפי אמנות, בידור ופנאי, כ-94% בכל אחד מהענפים. האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות ערבים נמצא בענפי הבינוי (כ-36%) ובענפי מסחר סיטוני וקמעוני; תיקון כלי רכב (כ-27%).

מצב משפחתי

- כ-73% מבעלי העסקים של עצמאים בשנת 2019 היו נשואים, כ-13.5% רווקים, כ-11% גרושים וכ-2.5% אלמנים.
- האחוז הגבוה ביותר של העסקים של עצמאים בבעלות נשואים נמצא בענפי תעשייה כרייה וחציבה ובענפי הבינוי, כ-78% בכל אחד מהענפים. האחוז הגבוה ביותר של העסקים של עצמאים בבעלות רווקים נמצא בענפי אמנות, בידור ופנאי (כ-30%) ובענפי מידע ותקשורת (כ-26%).

¹ עסק של עצמאי הוא עסק שמספר הזיהוי שלו זהה למספר תעודת הזהות של בעל העסק.

גיל

- הגיל הממוצע של בעלי העסקים של עצמאים בשנת 2019 היה 50.4.
- הגיל הממוצע הגבוה ביותר של בעלי העסקים העצמאים נמצא בענפי חקלאות, ייעור ודיג (60.9) ובענפי פעילויות בנדל"ן (58.1). הגיל הממוצע הנמוך ביותר של בעלי העסקים העצמאים נמצא בענפי שירותי אירוח ואוכל (45.8) ובענפי הבינוי (45.9).

השכלה²

- בשנת 2018 לכ-36% מבעלי העסקים העצמאים היה תואר אקדמי, לכ-44% מבעלי התואר האקדמי היה תואר שני ומעלה.
- האחוז הגבוה ביותר של בעלי העסקים העצמאים עם תואר אקדמי נמצא בענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (כ-83%) ובענפי שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (70.5%). האחוז הגבוה ביותר של בעלי העסקים העצמאים ללא תואר אקדמי נמצא בענפי שירותי התחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות (כ-94.5%) ובענפי הבינוי (כ-94%).

להגדרות והסברים

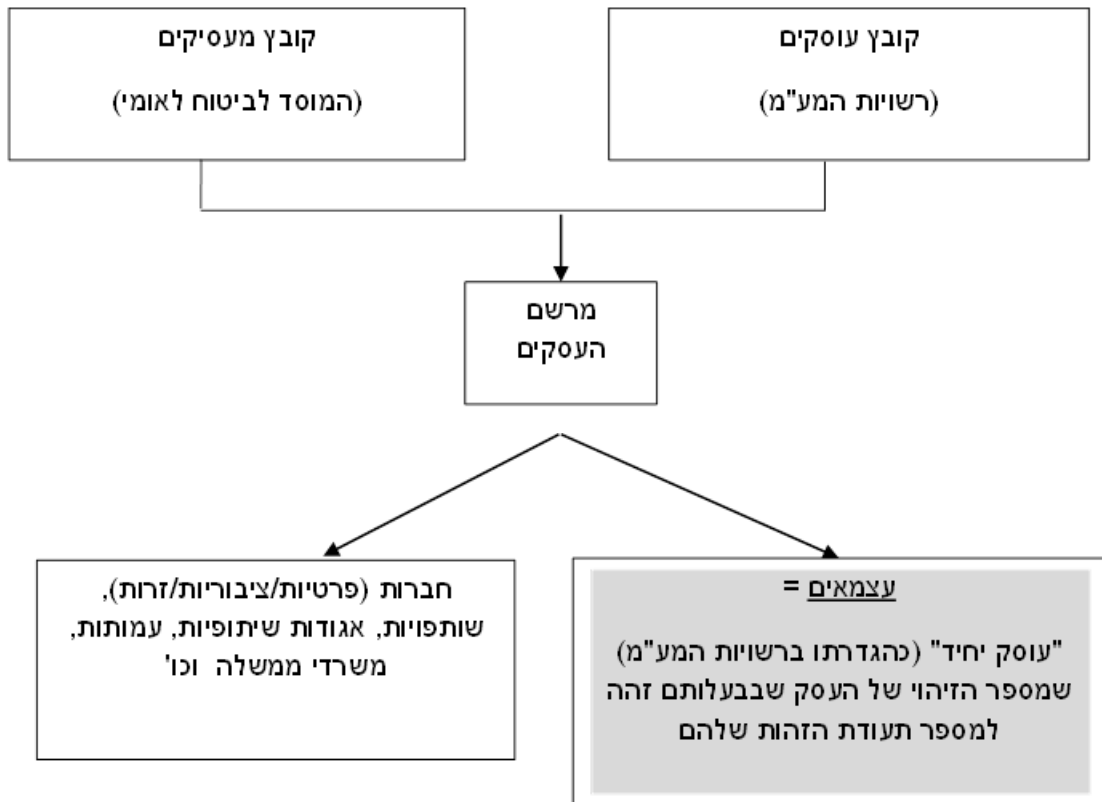
---

² נתוני ההשכלה המתפרסמים בהודעה זו הם לשנת 2018.

מיפוי אוכלוסיית העסקים של עצמאים במרשם העסקים

אוכלוסיית העסקים המצויים במרשם העסקים כוללת את כל היחידות הכלכליות הרשומות והחייבות דיווח למוסד לביטוח לאומי ו/או לרשויות המע"מ. לפיכך, המרשם כולל מידע על גופים עסקיים המוגדרים כחייבי מע"מ: חברות, עצמאים, שותפויות מע"מ או מעסקים החייבים דיווח למוסד לביטוח לאומי ובכללם מוסדות ללא כוונת רווח, מוסדות ממשלה ורשויות מקומיות או בנקים וחברות ביטוח שאינם חייבים במע"מ אך הם מעסיקים עובדים.

מקורות המידע המינהלי לבניית רשומות במרשם העסקים:

על פי נתוני מרשם העסקים, בשנת 2019 היו בישראל 614,108 עסקים פעילים. מחלוקה של אוכלוסייה זו לפי סוג העסק³ נמצא כי כ-68% מהעסקים הפעילים הם עסקים של עצמאים. כ-27% הן "חברות" (פרטיות, ציבוריות או זרות), כ-3% הן שותפויות (רשומות, זרות, מוגבלות, או שותפויות מע"מ, כולל איחוד עוסקים) וכ-2% מוגדרים כ"אחר" – אגודות שיתופיות, מלכ"רים, הקדשים, תושבי חוץ, תושבי הרשות הפלסטינית וישויות ללא רשם חיצוני.

הודעה זו מתמקדת בעסקים של עצמאים (לא כולל שותפויות שבהן חלק או כל השותפים הם עסקים של עצמאים) וסוקרת את מאפייניהם הדמוגרפיים של בעלי העסקים לפי מין, קבוצת אוכלוסייה, גיל, מצב משפחתי - בשנת 2019, והשכלה - בשנת 2018.

³ להסברים נוספים בנושא שיטת הקצאת המספרים של הרשמים במדינת ישראל המאפשרת זיהוי של סוג העסק, ראו קישור: [מרכז זהויות לאומי במדינת ישראל](#).

דמוגרפיה של עסקים של עצמאים

ענף כלכלי

סך כל העסקים העצמאים הפעילים לשנת 2019 במרשם העסקים עמד על 414,845 מכלל ענפי הכלכלה. מבין ענפי הכלכלה (ברמת סדר), שלושת הענפים שבהם האחוז העסקים העצמאים הוא הגבוה ביותר הם: שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות (סדר H) – כ-86%, שירותי בריאות, רווחה וסעד (סדר Q) – כ-83% ואמנות, בידור ופנאי (סדר R) – כ-79%.

לוח א - עסקים פעילים של עצמאים, לפי ענף כלכלי (סדר), מספרים מוחלטים, 2019

סדר	תיאור ענף כלכלי	עסקים עצמאים (מספרים מוחלטים)	אחוז העסקים של עצמאים מסך העסקים
-	סך הכל	414,845	67.6%
A	חקלאות, ייעור ודיג	10,953	72.8%
B-C	תעשייה; כרייה וחציבה	12,728	54.7%
D-E	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	464	29.1%
F	בינוי	47,318	68.9%
G	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	59,238	62.0%
H	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	35,035	85.9%
I	שירותי אירוח ואוכל	15,816	61.2%
J	מידע ותקשורת	11,402	47.4%
K	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	8,093	51.3%
L	פעילויות בנדל"ן	20,825	53.1%
M	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	84,365	69.3%
N	שירותי ניהול ותמיכה	15,050	67.5%
P	חינוך	15,475	71.0%
Q	שירותי בריאות, רווחה וסעד	40,304	83.3%
R	אמנות, בידור ופנאי	17,951	79.2%
S	שירותים אחרים	19,828	75.2%

משרות שכיר

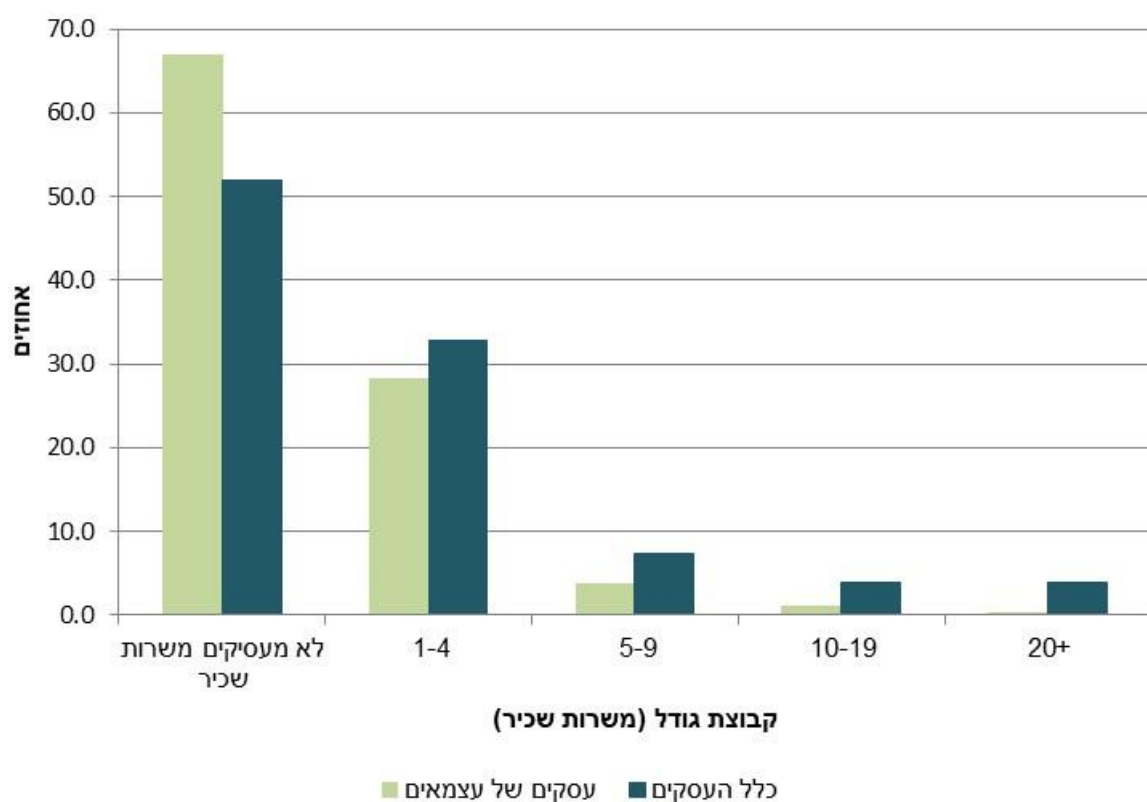
סך כל משרות השכיר בעסקים הפעילים של עצמאים לשנת 2019 במרשם העסקים עמד על 383,120 (כ-9%) מכלל ענפי הכלכלה. מבין ענפי הכלכלה (ברמת סדר), שלושת הענפים שבהם אחוז משרות השכיר בעסקים העצמאים הוא הגבוה ביותר הם: בינוי (סדר F) – כ-29%; חקלאות, ייעור ודיג (סדר A) – כ-28%; ושירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (סדר M) – כ-17%.

לוח ב - משרות שכיר בעסקים של עצמאים, לפי ענף כלכלי (סדר), מספרים מוחלטים, 2019

סדר	תיאור ענף כלכלי	משרות שכיר בעסקים של עצמאים (מספרים מוחלטים)	אחוז משרות השכיר של עצמאים מסך משרות השכיר
-	סך הכל	383,044	9.4%
A	חקלאות, ייעור ודיג	22,614	28.1%
B-C	תעשייה; כרייה וחציבה	16,712	4.5%
D-E	אספקת חשמל ומים, שירותי ביוב וטיפול בפסולת	491	1.9%
F	בינוי	67,490	28.8%
G	מסחר סיטוני וקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים	72,358	13.8%
H	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות	22,631	15.1%
I	שירותי אירוח ואוכל	36,464	13.4%
J	מידע ותקשורת	2,819	1.4%
K	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח	7,327	6.6%
L	פעילויות בנדל"ן	4,247	13.0%
M	שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים	46,722	17.4%
N	שירותי ניהול ותמיכה	19,359	4.6%
P	מינהל מקומי, מינהל ציבורי וביטחון; ביטוח לאומי חובה; חינוך	15,709	3.5%
Q	שירותי בריאות, רווחה וסעד	25,812	6.2%
R	אמנות, בידור ופנאי	9,538	12.6%
S	שירותים אחרים	12,751	9.3%

בשנת 2019, ב-66.9% מהעסקים הפעילים של עצמאים לא היו משרות שכיר, לעומת 51.9% בכלל העסקים במשק.

תרשים 1 - עסקים של עצמאים בהשוואה לכלל העסקים, לפי קבוצת גודל (משרות שכיר), 2019

בעסקים שבהם יש משרות שכיר, הקבוצה הגדולה ביותר היא של 1-4 משרות שכיר הן בעסקים של עצמאים (85.4%) הן בכלל העסקים במשק (68.3%).

בעלי עסקים עצמאים לפי מאפיינים שונים

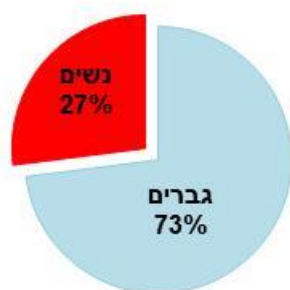
מין

מתוך כ-415 אלף עסקים של עצמאים בשנת 2019, כ-303 אלף (73%) היו בבעלות גברים וכ-112 אלף (27%) בבעלות נשים. לשם השוואה, על פי אומדני האוכלוסייה לשנת 2019,⁴ היו הגברים כ-49.6% מהאוכלוסייה בישראל והנשים - כ-50.4%.

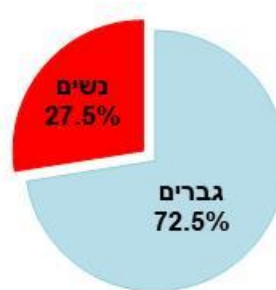
אחוז **לידות עסקים של עצמאים** בבעלות נשים בשנת 2019 היה כמעט זהה לחלקן באוכלוסיית העסקים העצמאים הפעילים, ועמד על 27.5%. אחוז **מיתות עסקים של עצמאים** בבעלות נשים בשנת 2017 עמד על כ-30%.

תרשים 2 - עסקים עצמאים פעילים ולידות עסקים של עצמאים, לפי מין בעל העסק, 2019

עסקים פעילים של עצמאים

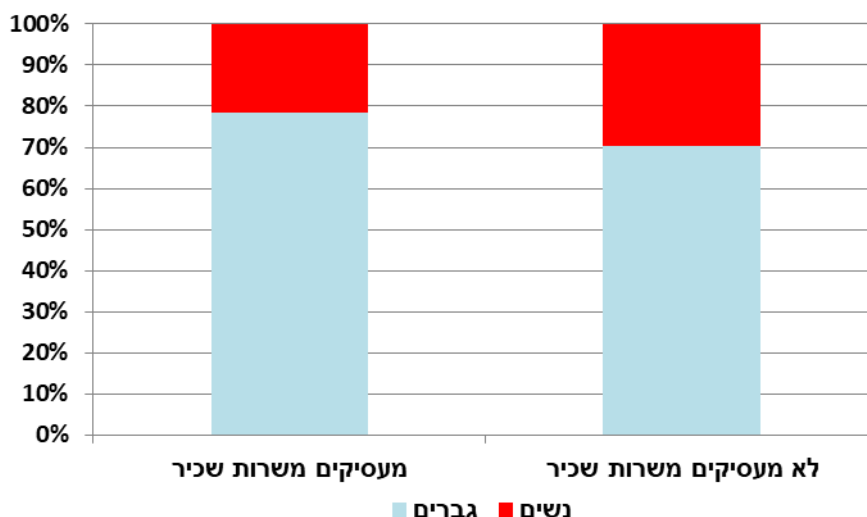

לידות עסקים של עצמאים

בחלוקה למעסיקים וללא מעסיקים נמצא כי מבין העסקים של עצמאים שהעסיקו משרות שכיר בשנת 2019, אחוז העסקים בבעלות של גברים עמד על כ-78%, לעומת כ-70% בעסקים שלא העסיקו משרות שכיר.

תרשים 3 - עסקים של עצמאים, לפי חלוקה למעסיקים/לא מעסיקים ומין בעל העסק, 2019

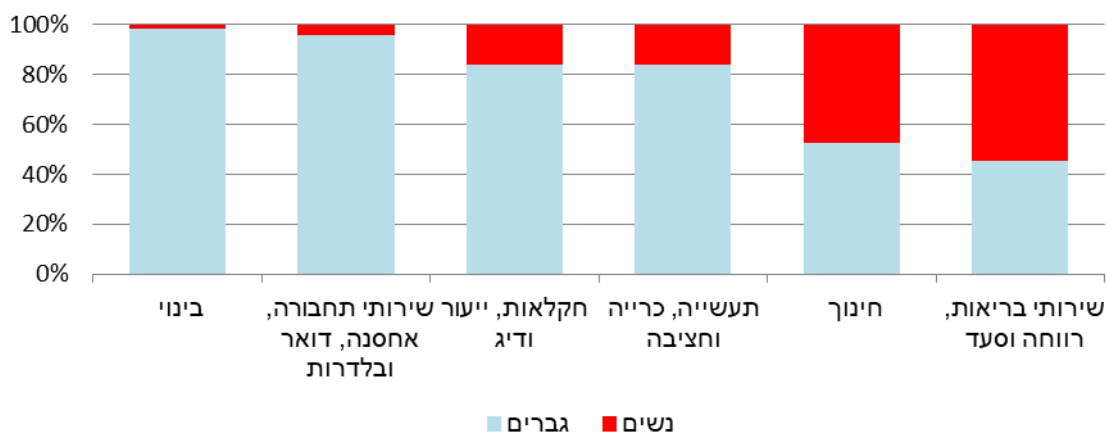

⁴ הנתונים הדמוגרפיים של בעלי העסקים המופיעים בהודעה נלקחו מתוך: [הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה \(2020\) שנתון סטטיסטי לישראל 2020. מספר 71. פרק 2 – אוכלוסייה. ירושלים: המחבר.](#)

מהתפלגות העסקים של עצמאים לפי ענפי הכלכלה (ברמת סדר) בשנת 2019 עולה כי האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות נשים נמצא בענפי שירותי בריאות, רווחה וסעד (כ-55%) ובענפי החינוך (כ-47%). יש לציין כי אחוז לידות עסקים של עצמאים בשנת 2019 בענפי שירותי בריאות, רווחה וסעד, בבעלות של נשים, עמד על כ-58%.

באוכלוסיית העסקים הפעילים של עצמאים, האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות גברים נמצא בענפי הבינוי (כ-98%) ובענפי שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות (כ-97%).

תרשים 4 - עסקים של עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים ומין בעל העסק, 2019

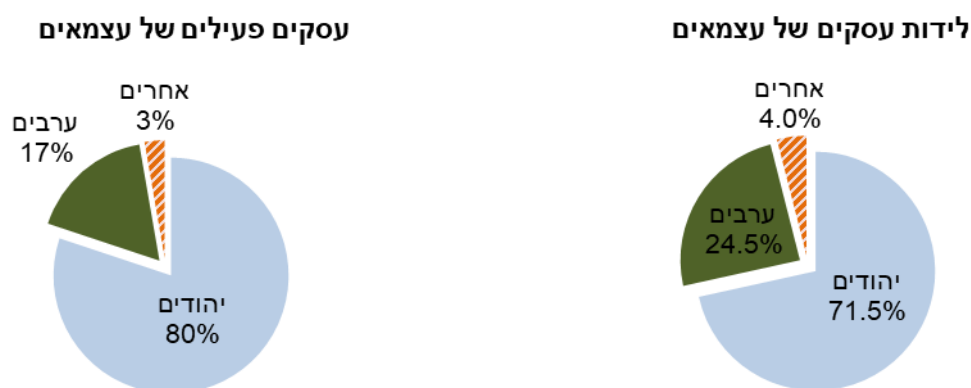
קבוצת אוכלוסייה

מתוך כ-415 אלף עסקים של עצמאים בשנת 2019, כ-332 אלף (80%) היו בבעלות יהודים, כ-71 אלף (17%) בבעלות ערבים וכ-11 אלף (3%) בבעלות אחרים.⁵ לשם השוואה, על פי אומדני האוכלוסייה לשנת 2019, היו היהודים כ-74% מהאוכלוסייה בישראל, הערבים כ-21% ואחרים כ-5%. אחוז לידות עסקים של עצמאים בבעלות ערבים בשנת 2019 (כ-24.5%) היה גבוה יותר מחלקם בעסקים הפעילים של עצמאים באותה שנה (17%). אחוז מיתות עסקים של עצמאים בבעלות ערבים בשנת 2017 עמד על כ-20%.

⁵ אחרים הם נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת.

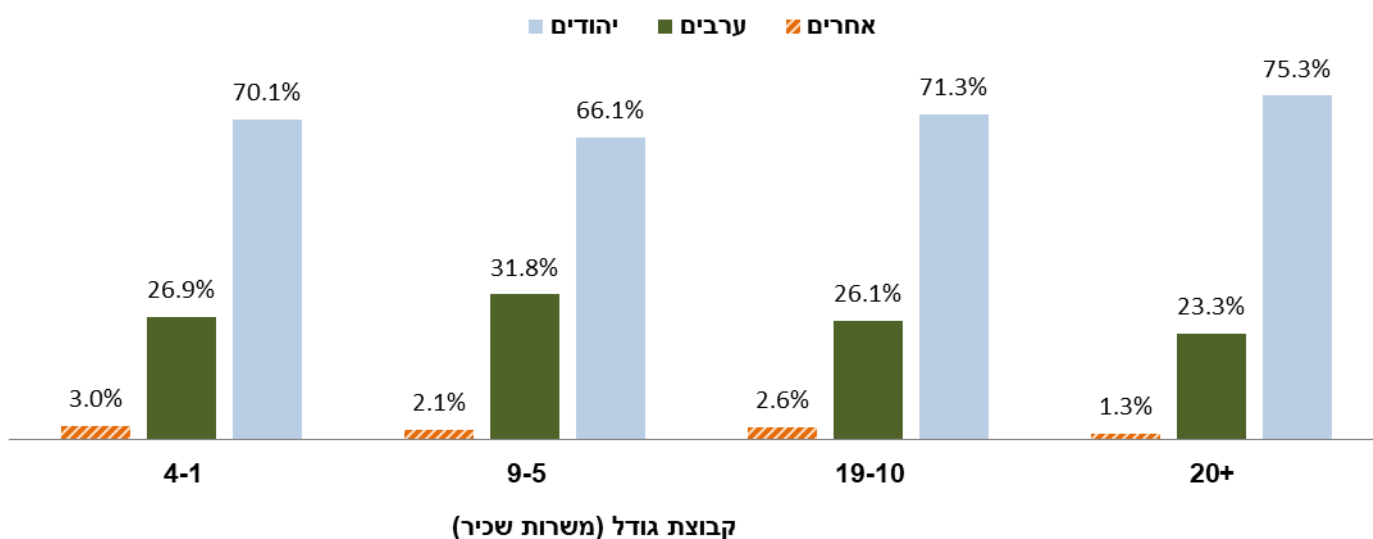
תרשים 5 - עסקים פעילים ולידות עסקים של עצמאים, לפי קבוצת אוכלוסייה, 2019

בחלוקה למעסיקים וללא מעסיקים נמצא כי בעסקים של עצמאים שהעסיקו משרות שכיר בשנת 2019, אחוז העסקים בבעלות ערבים עמד על כ-27%. בעסקים שלא העסיקו משרות שכיר אחוז זה עמד על כ-12% בלבד.

מהתפלגות העסקים של עצמאים שהעסיקו משרות שכיר בשנת 2019 לפי קבוצות גודל (משרות שכיר) עולה כי האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות יהודים נמצא בעסקים של עצמאים המעסיקים יותר מ-20 משרות שכיר (כ-75%), בבעלות ערבים - בעסקים של עצמאים המעסיקים בין 5-9 משרות שכיר (כ-32%) ובבעלות אחרים - בעסקים עצמאים של המעסיקים 1-4 משרות שכיר (כ-3%).

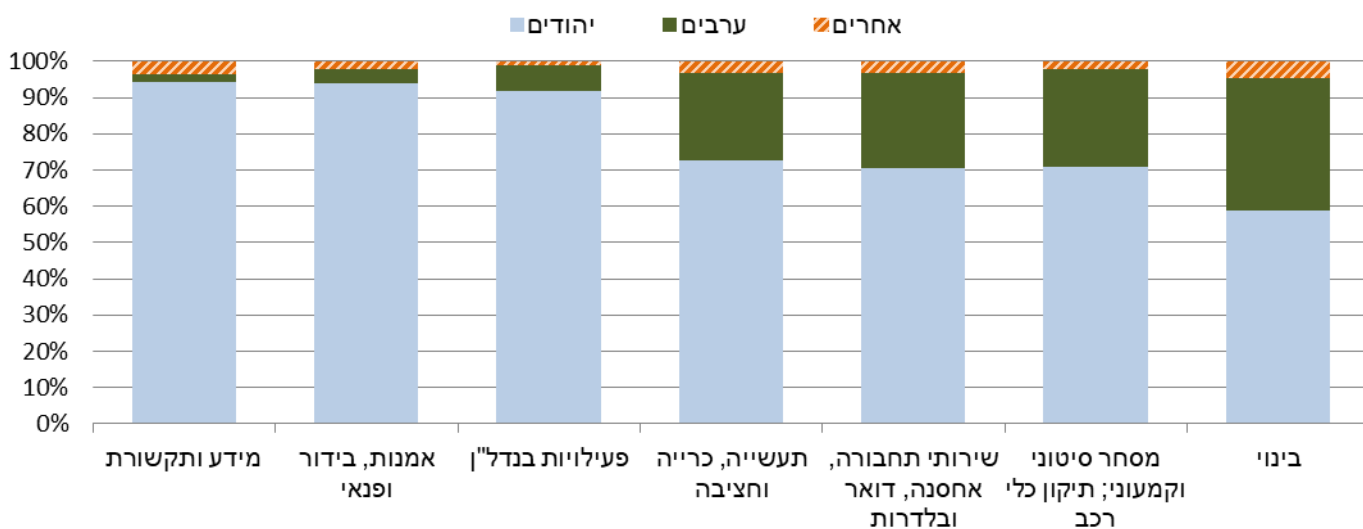
תרשים 6 - עסקים של עצמאים לפי קבוצת גודל (משרות שכיר) וקבוצת אוכלוסייה של בעל העסק, 2019

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי ענפי הכלכלה (ברמת סדר) עולה כי האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות ערבים נמצא בענפי הבינוי (כ-36%) ובענפי מסחר סיטוני וקמעוני; תיקון כלי רכב (כ-27%).

יש לציין כי אחוז לידות עסקים של עצמאים בבעלות ערבים בשנת 2019 עמד על כ-42% בענפי הבינוי ועל כ-28% בענפי מסחר סיטוני וקמעוני; תיקון כלי רכב. האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות יהודים בשנת 2019 נמצא בענפי מידע ותקשורת ובענפי אמנות, בידור ופנאי, כ-94% בכל אחד מהענפים.

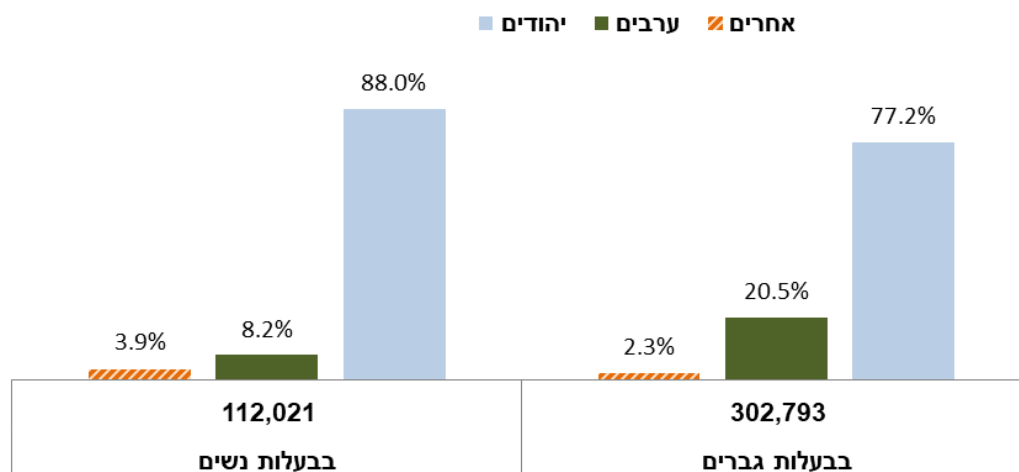
תרשים 7 - עסקים של עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים וקבוצת אוכלוסייה של בעל העסק, 2019

מין וקבוצת אוכלוסייה

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי מין וקבוצת אוכלוסייה עולה כי כ-77% מהעסקים שבעלות גברים הם בבעלות יהודים וכ-20.5% בבעלות ערבים. לעומת זאת, 88% מהעסקים שבעלות נשים הם בבעלות יהודיות וכ-8% בבעלות ערביות.

תרשים 8 - עסקים של עצמאים, לפי מין וקבוצת אוכלוסייה של בעל העסק, 2019

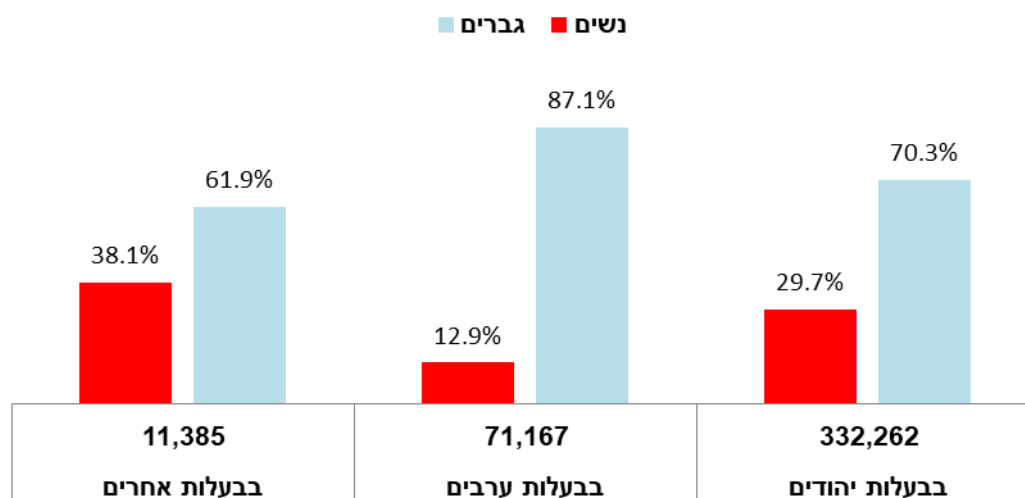

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי מין וקבוצת אוכלוסייה בחלוקה לענפי הכלכלה (ברמת

סדר) נמצא כי בענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד קיים הפער הגדול ביותר. בעסקים שבבעלות גברים, כ-75% היו בבעלות יהודים וכ-22% בבעלות ערבים. לעומתם, בעסקים שבבעלות נשים, כ-90% היו בבעלות יהודיות וכ-5% בלבד - בבעלות ערביות.

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי קבוצת אוכלוסייה ומין עולה כי כ-30% מהעסקים שבבעלות יהודים נמצאים בבעלות של נשים, לעומת כ-13% מהעסקים שבבעלות ערבים. כ-38% מהעסקים שבבעלות אחרים נמצאים בבעלות של נשים.

תרשים 9 - עסקים של עצמאים, לפי קבוצת אוכלוסייה ומין בעל העסק, 2019

מתוך העסקים שבבעלות יהודים, האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות של נשים נמצא בענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (כ-59%) ובענפי החינוך (כ-49%). לעומת זאת, בעסקים שבבעלות ערבים, גם ענפים אלו נמצאים בשליטה של גברים, כ-78.5% וכ-71.5%, בהתאמה. יחד עם זאת, מתוך העסקים שבבעלות ערבים, האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות נשים נמצא בענפי שירותים אחרים (כ-41.5%) ובענפי חינוך (28.5%).

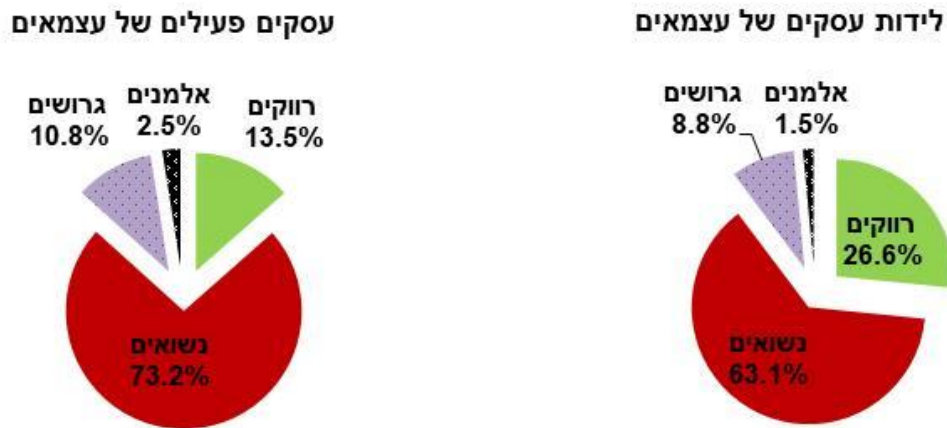
כאמור, האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות ערבים נמצא בענפי הבינוי. בענפים אלו, כ-37% מהעסקים שבבעלות גברים הם של ערבים וכ-24% מהעסקים שבבעלות נשים הם של ערביות.

מצב משפחתי

מתוך כ-415 אלף בעלי עסקים עצמאים בשנת 2019, כ-303,500 (73%) היו נשואים, כ-56 אלף (13.5%) רווקים, כ-45 אלף (11%) גרושים וכ-10,500 (2.5%) אלמנים. על פי אומדני האוכלוסייה לשנת 2018, כ-59% מבני 18 ומעלה היו נשואים, כ-27% רווקים, כ-9% גרושים וכ-5% אלמנים.

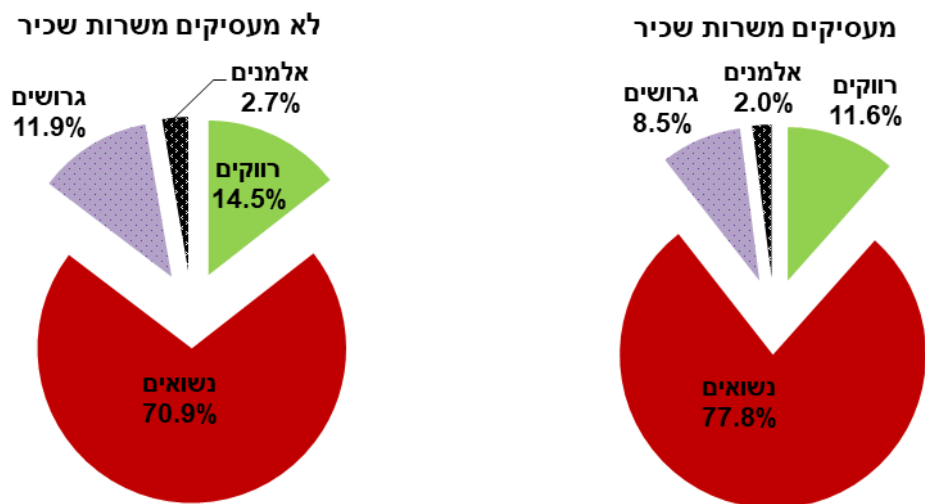
בשנת 2019 אחוז **לידות עסקים של עצמאים** נשואים (כ-63%) היה נמוך יותר מאחוז העסקים הפעילים של עצמאים באותה השנה, ואילו אחוז הרווקים היה גבוה יותר (כ-26.5%). אחוז **מיתות עסקים של עצמאים** נשואים בשנת 2017, היה כ-67% ושל רווקים - כ-19%.

תרשים 10 - עסקים פעילים ולידות עסקים של עצמאים, לפי מצב משפחתי של בעל העסק, 2019

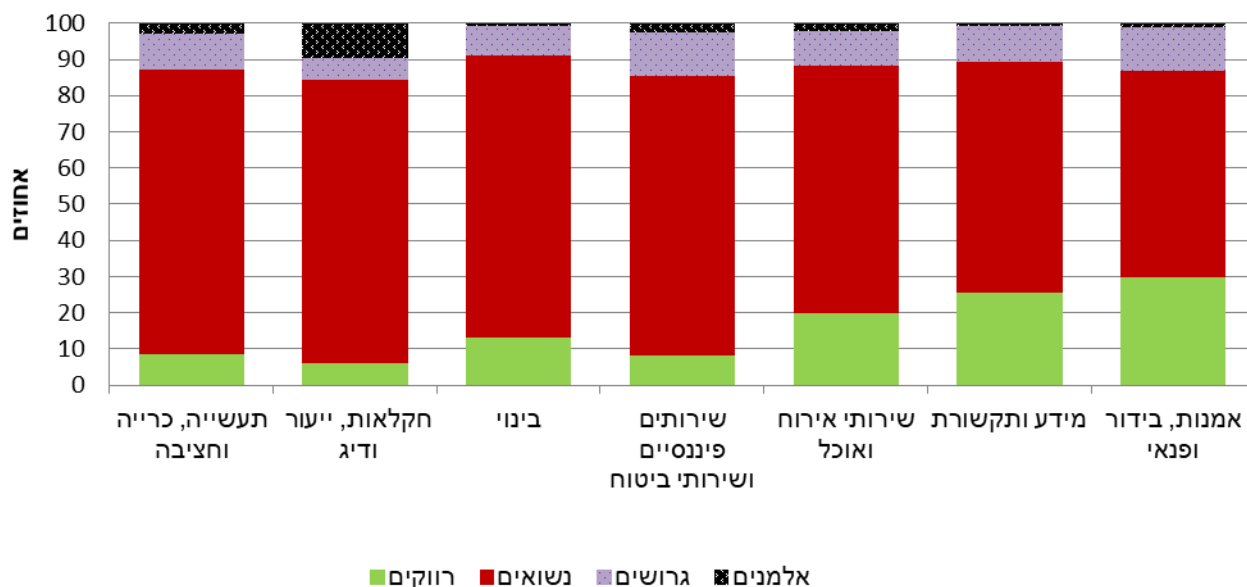
בחלוקה למעסיקים וללא מעסיקים נמצא כי בעסקים של עצמאים שהעסיקו משרות שכיר בשנת 2019, אחוז בעלי העסקים הנשואים עמד על כ-78%, לעומת כ-71% בעסקים של עצמאים שלא העסיקו משרות שכיר.

תרשים 11 - עסקים של עצמאים, לפי חלוקה למעסיקים/לא מעסיקים ומצב משפחתי של בעל העסק, 2019

מהתפלגות עסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי ענפי הכלכלה (ברמת סדר) עולה כי האחוז הגבוה ביותר של העסקים בבעלות נשואים נמצא בענפי תעשייה כרייה וחציבה ובענפי הבינוי, כ-78% בכל אחד מהענפים. האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות רווקים נמצא בענפי אמנות, בידור ופנאי (כ-30%) ובענפי מידע ותקשורת (כ-26%). לשם השוואה, בשנת 2019 אחוז **לידות עסקים של עצמאים** בבעלות רווקים עמד על כ-44.5% בענפי אמנות, בידור ופנאי ועל 34% בענפי מידע ותקשורת.

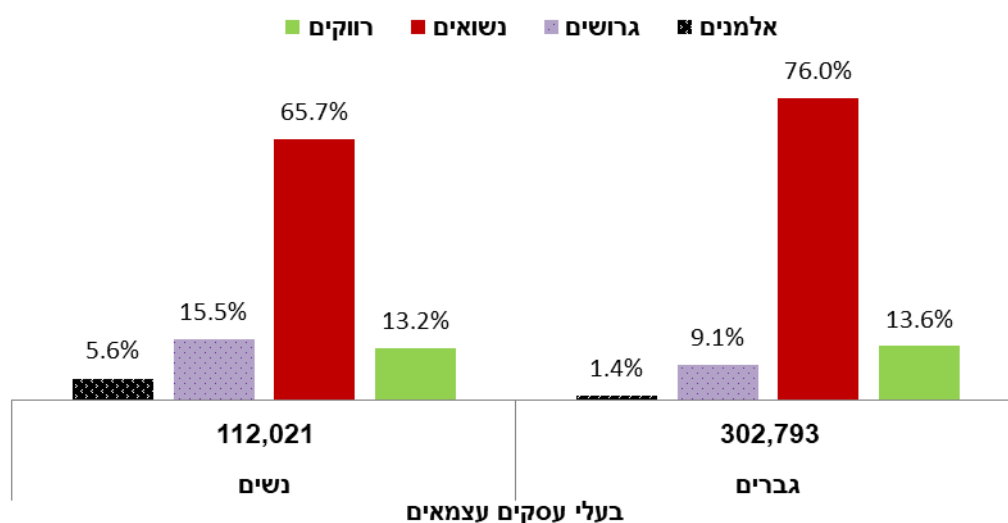
תרשים 12 - עסקים של עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים ומצב משפחתי של בעל העסק, 2019

מין, קבוצת אוכלוסייה ומצב משפחתי

מהתפלגות עסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי מין ומצב משפחתי של בעל העסק עולה כי כ-76% מהעסקים שבבעלות גברים היו בבעלות נשואים, לעומת כ-66% בלבד מהעסקים בבעלות נשים. כ-15.5% מהעסקים שבבעלות נשים הן בבעלות גרושות ו-5.6% בבעלות אלמנות. לעומת זאת, בקרב העסקים שבבעלות גברים אחוזים אלו נמוכים יותר ועומדים על 9.1% ו-1.4%, בהתאמה. לשם השוואה, על פי אומדני האוכלוסייה לשנת 2018, בקרב גברים בני 18 ומעלה 60.6% היו נשואים, כ-30.5% רווקים, 7.1% גרושים ו-1.8% אלמנים; בקרב נשים בנות 18 ומעלה 57.9% היו נשואות, 23.7% רווקות, 10.3% גרושות ו-8.0% אלמנות.

תרשים 13 - עסקים של עצמאים, לפי מין ומצב משפחתי של בעל העסק, 2019

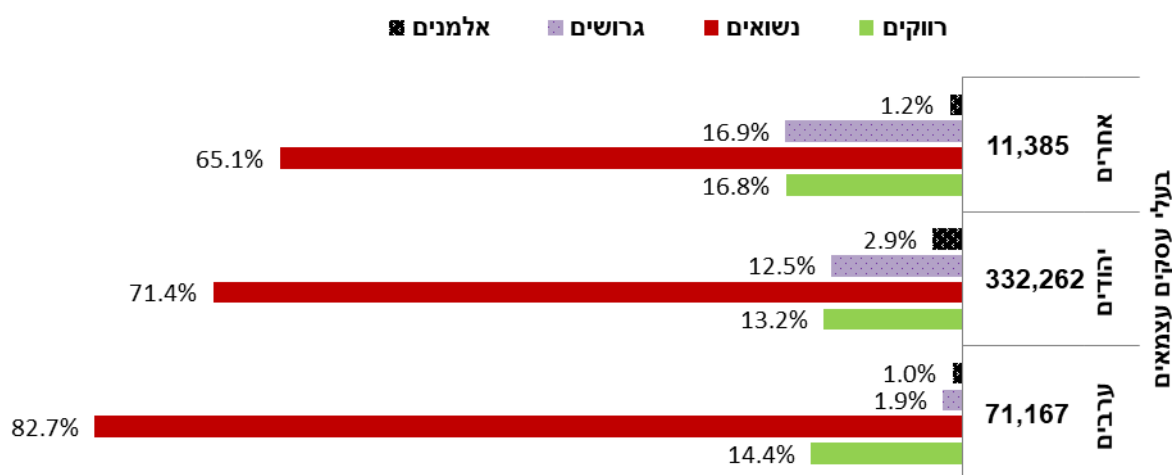
בעסקים של עצמאים בבעלות **גברים**, האחוז הגבוה ביותר של גרושים (כ-12%) נמצא בענפי שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות. בענפי אמנות, בידור ופנאי נמצא האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות רווקים (כ-31%) והאחוז הנמוך ביותר של עסקים בבעלות נשואים (כ-58.5%). אחוז גבוה של עסקים בבעלות נשואים נמצא בענפי חקלאות, ייעור ודיג (כ-84%) ובענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (81.5%).

בעסקים של עצמאים בבעלות **נשים**, האחוז הגבוה ביותר של עסקים בבעלות גרושות נמצא בענפי שירותים אחרים (כ-19%), בענפי שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות (19%) ובענפי שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח (18.5%). האחוז הגבוה ביותר של עסקים של עצמאים בבעלות נשים רווקות נמצא בענפי מידע ותקשורת (כ-29%) ובענפי אמנות, בידור ופנאי (28%). אחוז גבוה של עסקים של עצמאים בבעלות נשים נשואות נמצא בענפי המסחר הסיטוני והקמעוני ותיקון כלי רכב מנועיים (כ-72.5%) ובענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (כ-71%).

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי קבוצת אוכלוסייה ומצב משפחתי עולה כי כ-83% מהעסקים בבעלות **ערבים** היו בבעלות נשואים, לעומת 71.4% מהעסקים בבעלות **יהודים** וכ-65% מהעסקים בבעלות **אחרים**.

כ-17% מהעסקים בבעלות אחרים היו בבעלות גרושים, לעומת כ-12.5% מהעסקים בבעלות יהודים ורק כ-2% מהעסקים העצמאים בבעלות ערבים.

תרשים 14 - עסקים של עצמאים, לפי קבוצת אוכלוסייה ומצב משפחתי של בעל העסק, 2019

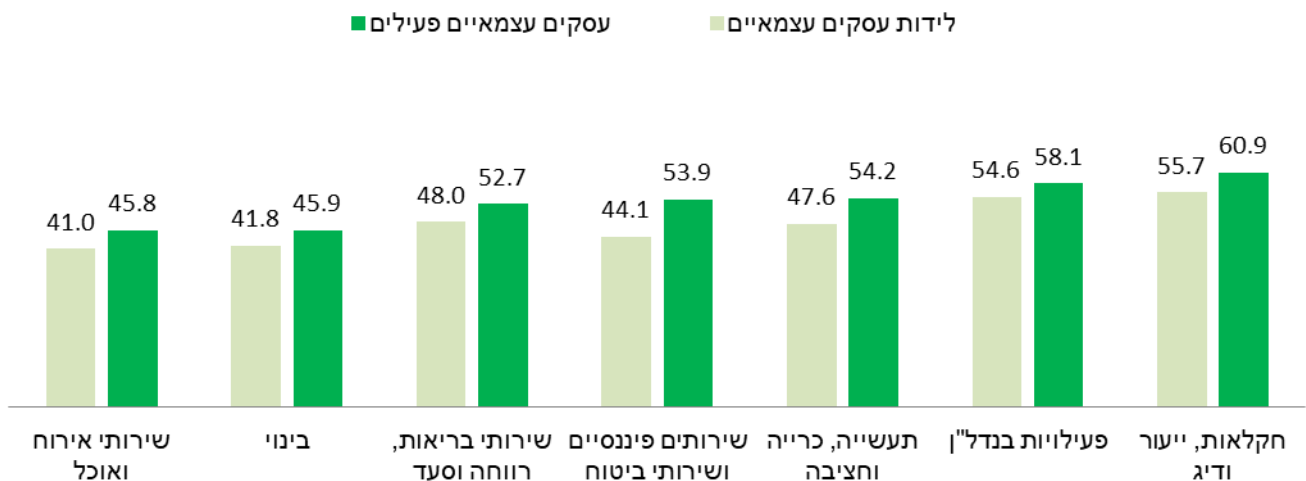
לשם השוואה, על פי אומדני האוכלוסייה בישראל לשנת 2018, 58.3% מהיהודים בני 18 ומעלה היו נשואים, 26.5% רווקים, 9.8% גרושים וכ-5.4% אלמנים; 63.9% מהערבים בני 18 ומעלה היו נשואים, 29.6% רווקים, 3.0% גרושים ו-3.4% אלמנים.

⁶ האוכלוסייה הערבית מורכבת ממוסלמים, נוצרים ערבים ודרוזים, לכל אחת מהקבוצות דפוסי נישואים שונים.

בשנת 2019 הגיל הממוצע של בעלי העסקים העצמאים היה 50.4. בקרב העסקים העצמאים שנולדו בשנת 2019, הגיל הממוצע של בעלי העסקים היה 45.6. בקרב העסקים העצמאים שמתו בשנת 2017, הגיל הממוצע של בעלי העסקים היה 45.7.

בחלוקה למעסיקים וללא מעסיקים נמצא כי בעסקים של עצמאים שהעסיקו משרות שכיר בשנת 2019, הגיל הממוצע של בעל העסק הוא 48.2, נמוך מגילם של בעלי העסקים שלא העסיקו משרות שכיר (51.6). מהתפלגות הגילים של בעלי העסקים העצמאים בשנת 2019 לפי ענפי הכלכלה (ברמת סדר) עולה כי הגיל הממוצע הגבוה ביותר נמצא בענפי חקלאות, ייעור ודיג (60.9) ובענפי פעילויות בנדל"ן (58.1). הגיל הממוצע הנמוך ביותר נמצא בענפי שירותי אירוח ואוכל (45.8) ובענפי הבינוי (45.9). לעומת זאת, באוכלוסיית לידות העסקים של עצמאים בשנת 2019 הגיל הממוצע הגבוה ביותר של בעלי העסקים היה בענפי חקלאות, ייעור ודיג (55.7), בענפי פעילויות בנדל"ן (54.6), בענפי שירותי אירוח ואוכל (41.0) ובענפי הבינוי (41.8).

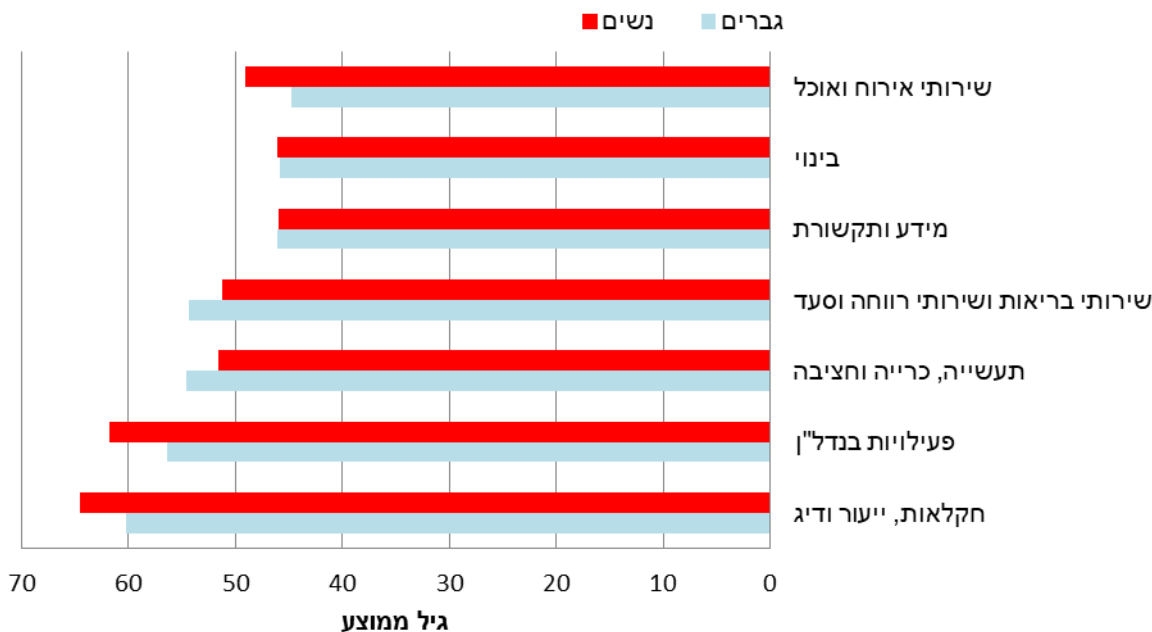
תרשים 15 - עסקים פעילים ולידות עסקים של עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים, וגיל ממוצע של בעל העסק, 2019

מין, קבוצת אוכלוסייה וגיל

מהתפלגות העסקים של עצמאים בשנת 2019 לפי מין וגיל בעל העסק עולה כי הגיל הממוצע של בעלי העסקים העצמאים בבעלות גברים היה 50.5, לעומת 50.2 בקרב נשים. הגיל הממוצע הנמוך ביותר בקרב בעלי עסקים בבעלות גברים נמצא בענפי שירותי האירוח והאוכל (44.7), ואילו הגיל הממוצע הנמוך ביותר בקרב נשים נמצא בענפי מידע ותקשורת (45.9).

תרשים 16 - עסקים של עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים, ולפי גיל ממוצע ומין בעל העסק, 2019

הפער הגדול ביותר בגיל הממוצע של בעל העסק (5.3 שנים) בין נשים לגברים נמצא בענפי הפעילויות בנדל"ן.

מהתפלגות העסקים העצמאים בשנת 2019 לפי קבוצת אוכלוסייה וגיל עולה כי הגיל הממוצע של בעלי העסקים העצמאים היה הגבוה ביותר (51.9), לעומת הערבים והאחרים (44 ו-45.4, בהתאמה).

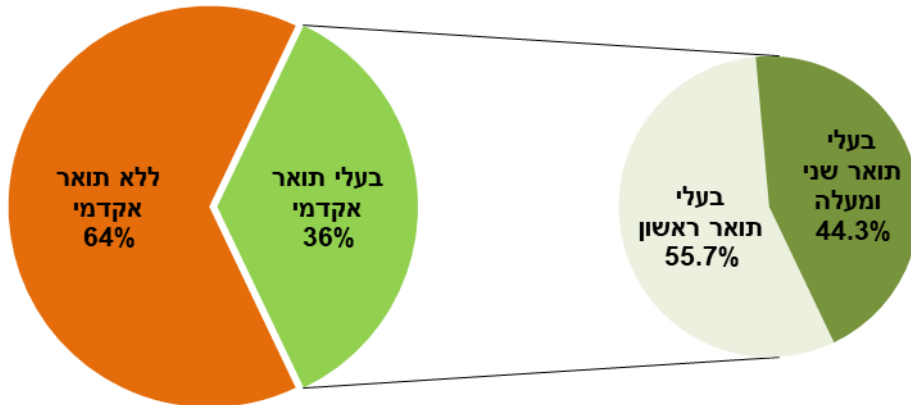
הגיל הממוצע של בעלי העסקים העצמאים היה גבוה מהגיל הממוצע של הערבים והאחרים בכל הענפים הכלכליים (ברמת ענפי סדר). בענפי חקלאות, ייעור ודיג הפרש הגילים הממוצע בין הערבים ליהודים הוא הגדול ביותר (11.8 שנים), ובענפי פעילויות בנדל"ן הוא הקטן ביותר (2.3 שנים).

רמת השכלה ("התעודה הגבוהה ביותר") בשנת 2018

שנת 2018 היא השנה האחרונה שעבורה זמינים נתוני ההשכלה בעת כתיבת ההודעה. בשנה זו היו בישראל כ-403 אלף עסקים של עצמאים, ולכ-388 אלף מהם היו נתוני השכלה זמינים. מתוך אוכלוסייה זו, לכ-249 אלף (כ-64%) מבעלי העסקים לא היה תואר אקדמי בשנת 2018, ולכ-139 אלף (כ-36%) היה תואר אקדמי. מתוך בעלי התואר האקדמי לכ-61,500 היה תואר שני ומעלה (כ-44%).

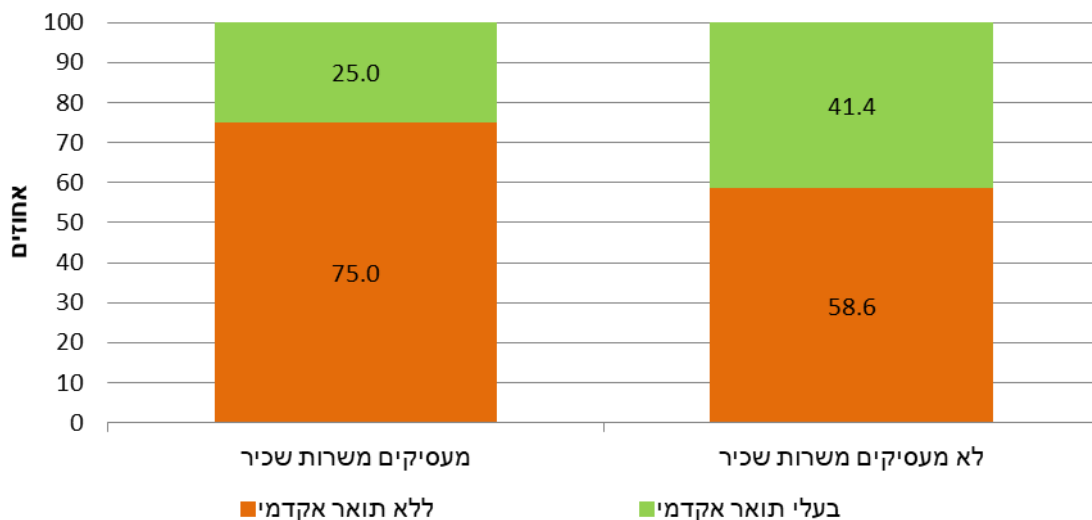
תרשים 17 - בעלי עסקים עצמאים, לפי רמת השכלה, 2018

לשם השוואה, על פי נתוני מרשם ההשכלה, בשנת 2018 כ-28% מהאוכלוסייה בישראל (בגילים 20-70) היו בעלי תואר אקדמי, ולכ-37% ומהם היה תואר שני ומעלה.

בחלוקה למעסיקים וללא מעסיקים נמצא כי באוכלוסיית העסקים של עצמאים שלא העסיקו משרות שכיר אחוז בעלי תואר אקדמי היה גבוה יותר ועמד על כ-41.4%.

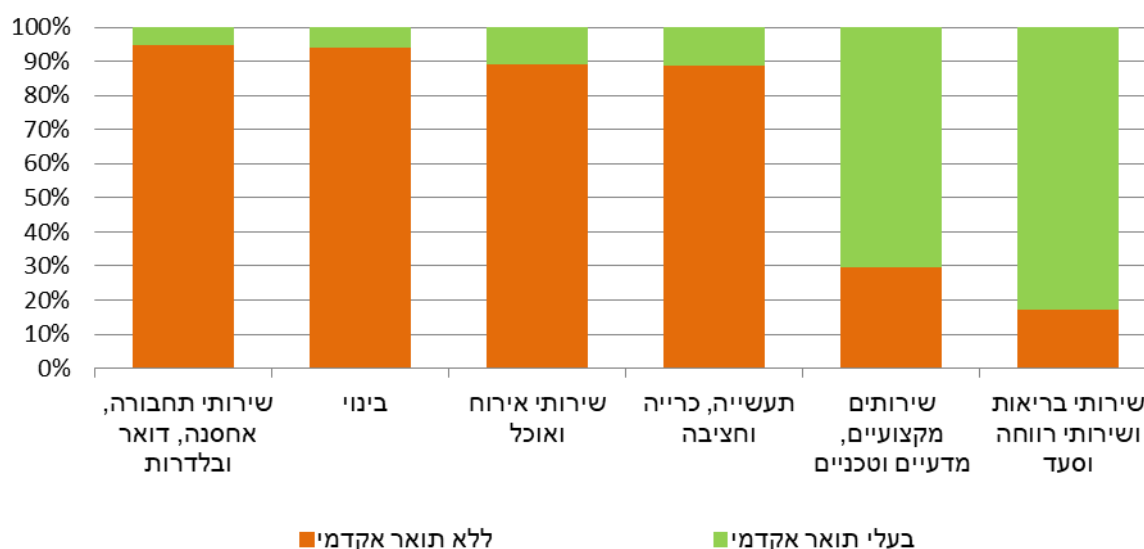
תרשים 18 - בעלי עסקים עצמאים, לפי מעסיקים/לא מעסיקים ורמת השכלה, 2018

מהתפלגות אוכלוסיית העסקים של עצמאים המעסיקים משרות שכיר בשנת 2018 לפי קבוצות גודל (משרות שכיר) נמצא כי בקבוצת הגודל 1-4 משרות שכיר היה האחוז הגבוה ביותר של בעלי העסקים עם תואר אקדמי (כ-25%).

מהתפלגות העסקים של עצמאים לפי ענפי הכלכלה (ברמת סדר), עולה כי האחוז הגבוה ביותר של בעלי העסקים עם תואר אקדמי נמצא בענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (כ-83%) ובענפי שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (כ-70.5%). לעומת זאת, האחוז הגבוה ביותר של בעלי עסקים ללא תואר אקדמי נמצא בענפי שירותי התחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות (כ-94.5%) ובענפי הבינוי (כ-94%).

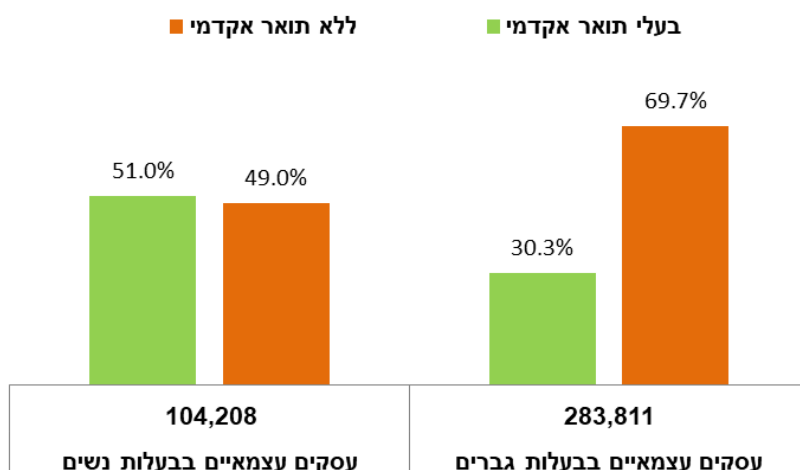
תרשים 19 - בעלי עסקים עצמאים, לפי ענפים כלכליים נבחרים ורמת השכלה, 2018

מין, קבוצת אוכלוסייה ורמת השכלה ("התעודה הגבוהה ביותר") בשנת 2018

מהתפלגות בעלי עסקים עצמאים לפי מין ורמת השכלה בשנת 2018 עולה כי לכ-51% מהנשים יש תואר אקדמי. בקרב בעלי עסקים גברים אחוז זה נמוך יותר ועומד על כ-30% בלבד. זאת ועוד, מבין בעלי התואר האקדמי, לכ-49% מהנשים היה תואר שני ומעלה, לעומת כ-41.5% מהגברים.

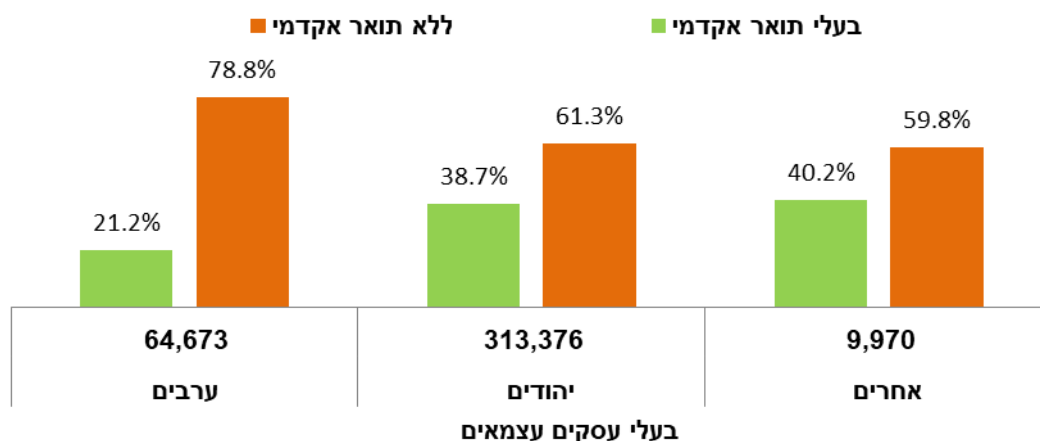
תרשים 20 - בעלי עסקים עצמאים, לפי מין ורמת השכלה, 2018

לשם השוואה, על פי נתוני מרשם ההשכלה, בשנת 2018 כ-24% מהגברים (בגילים 20-70) היו בעלי תואר אקדמי, ולכ-37% מהם היה תואר שני ומעלה. כ-32% מהנשים באותם גילים היו בעלות תואר אקדמי, ולכ-36% מהן היה תואר שני ומעלה.

מהתפלגות בעלי העסקים העצמאים לפי קבוצת אוכלוסייה ורמת השכלה בשנת 2018 עולה כי לכ-39% מהיהודים היה תואר אקדמי, לעומת כ-21% מהערבים.

תרשים 21 - בעלי עסקים עצמאים, לפי קבוצת אוכלוסייה ורמת השכלה, 2018

לשם השוואה, על פי נתוני מרשם ההשכלה, בשנת 2018 לכ-32% מהיהודים והאחרים ולכ-14% מהערבים (בגילים 20-70) היה תואר אקדמי.

כאמור, אחוז העסקים בבעלות ערבים עם תואר אקדמי היה נמוך משמעותית מאחוז זה בעסקים בבעלות יהודים. ואולם, בשני הענפים הכלכליים שבהם נמצא האחוז הגבוה ביותר של בעלי עסקים עם תואר אקדמי - ענפי שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד (כ-83.5%) וענפי שירותים מקצועיים, מדעיים וטכניים (כ-76%) - היה אחוז העסקים בבעלות ערבים בעלי תואר אקדמי גבוה מזה שנמצא בעסקים בבעלות יהודים בעלי תואר אקדמי (כ-82.5% וכ-70%, בהתאמה).

הגדרות והסברים

מרשם עסקים

אוכלוסיית העסקים המצויים במרשם העסקים כוללת את כל היחידות הכלכליות הרשומות והחייבות דיווח למוסד לביטוח לאומי ו/או לרשויות המע"מ. לפיכך, המרשם כולל מידע על גופים עסקיים המוגדרים כחייבי מע"מ: חברות, עצמאים, שותפויות או מעסיקים החייבים דיווח למוסד לביטוח לאומי ובכללם מוסדות ללא כוונת רווח, מוסדות ממשלה ורשויות מקומיות או בנקים וחברות ביטוח שאינם חייבים במע"מ אך הם מעסיקים עובדים.

הודעה זו אינה כוללת את אוכלוסיית העסקים הפטורים ממע"מ (עוסקים פטורים/זעירים).

אוכלוסיית עוסקי המע"מ והמעסיקים הפעילים מהמוסד לביטוח לאומי מתעדכנת במרשם העסקים מדי חודש. מכל מקור מתקבלים נתונים המתעדים את תאריכי הרישום ופתיחת הרשומות ברשויות המס, תאריכי פעילות, כתובות, סוג העסק ותיאורי פעילות לחלק מן היחידות. באמצעות נתונים אלו ניתן להתחקות אחר פעילות של עסק ומשך תקופת פעילותו. כמו כן, ניתן לזהות ולהפריד בין קבוצות עסקים (עצמאים, חברות, מלכ"רים וכד') על פי מפתחות הזיהוי שניתנו להם על ידי המקורות המינהליים.

קובץ מע"מ מכיל את כל עוסקי המע"מ במשק הישראלי המוגדרים פעילים והמחויבים בתשלום בגין עסקאות על פי חוק המע"מ ב-12 החודשים האחרונים.

במקביל, המרשם מוזן מקובץ המעסיקים הפעילים והחייבים בביטוח ובדיווח למוסד לביטוח לאומי ב-25 החודשים האחרונים.

לקבצים אלו נערכת הקבלה על פי מפתחות זהים לצורך קבלת רשומה המכילה נתוני עסק ממע"מ בצירוף נתוני העסקה.

הפקת לוח שנתי מהמרשם לשנה מסוימת אפשרית במהלך חודש יוני בשנה שלאחריה, לאחר השלמת עדכון הנתונים השנתיים במרשם העסקים.

ענף כלכלי

הפעילות העיקרית המבוצעת במקום העבודה. דוגמאות לענפים כלכליים: בניית מבנים ובניינים, מסחר סיטוני, מכירה קמעונית, שירותי מזון ומשקאות, פעילויות בנדל"ן, שירותים משפטיים ושירותי חשבונאות, חינוך שירותי בריאות, אמנות בידור ופנאי.

הענפים הכלכליים המוצגים בפרסום זה ממוינים על פי הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011,⁷ ברמה של דר.

עסקים פעילים

יחידת עסק הוגדרה כפעילה בשנת הפעילות הקלנדרית אם נרשמה עבודה פעילות חובתית בחודש אחד לפחות באותה שנה. פעילות חובתית יכולה להירשם בפדיון חיובי או בתשומות חובתיות, לרבות מספר עובדים מועסקים חיובי.

⁷ הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2012). *הסיווג האחד של ענפי הכלכלה 2011*. פרסום טכני מס' 80. ירושלים: המחבר.

משרות שכיר

מספר משרות השכיר של עובדים (קבועים וארעיים) כולל את כמות משרות העובדים שעבדו באותה שנה קלנדרית לפחות יום אחד (או נעדרו זמנית בתשלום עקב מחלה, חופשה, מילואים וכו'), המופיעות בגליונות התשלומים של מפעלים או מוסדות. מאגר משרות השכיר כולל עובדים ישראלים (המדווחות למוסד לביטוח לאומי בטופסי 102) או עובדים זרים, אולם אין הוא כולל עצמאים או חברות שאינן מדווחות על שכירים. אם אדם עובד כשכיר בכמה מקומות עבודה, יהיה מספר משרות השכיר שלו כמספר מקומות העבודה שבהם הוא עובד. **חישוב משרות השכיר מתייחס לסך משרות השכיר שהיו לעסק באותה שנה מחולק במספר חודשי הפעילות שבהם הייתה העסקה.**

לידות עסקים

"לידה" של עסק מוגדרת עבור עסקים שנמצאו באוכלוסיית העסקים הפעילים⁸ (עסקים עם דיווחי מע"מ או דיווחי העסקה) בשנה t (לדוגמה: שנת 2019=t), אך לא נמצאו באוכלוסייה זו בשנת t-1 (לדוגמה: 2018) ובשנת t-2 (לדוגמה: שנת 2017).

מיתות עסקים

מיתות עסקים מוגדרות כעסקים שנמצאו באוכלוסיית ה"עסקים הפעילים" בשנת t (לדוגמה שנת 2015=t), אך לא נמצאו באוכלוסייה זו בשנת t+1 (לדוגמה שנת 2016) ובשנת t+2 (לדוגמה שנת 2017). הגדרת מיתות עסקים מתבססת על "היעלמותם" של דיווחים כמותיים (פדיון, תשומות, ו/או העסקת עובדים) לרשויות המס.

אוכלוסייה

אומדני האוכלוסייה ותכונותיה הדמוגרפיות מבוססים על התוצאות של מפקדי האוכלוסין ועל השינויים שחלו באוכלוסייה אחריהם, כפי שנרשמו במרשם האוכלוסין. סקר מפקד האוכלוסין האחרון נערך בסוף דצמבר 2008. אומדני האוכלוסייה משנת 2008 ואליך מבוססים על מפקד 2008, וכוללים רק אנשים הרשומים במרשם האוכלוסין.

קבוצת אוכלוסייה: חלוקת האוכלוסייה לקבוצות האלה:

- **יהודים**
- **ערבים:** מוסלמים (כולל צ'רקסים), נוצרים-ערבים (כולל ארמנים), דרוזים ולבנונים. לבנונים: ממאי 2000 האוכלוסייה כוללת גם לבנונים שנכנסו לארץ והוענקה להם תעודת זהות ישראלית (חיילי צד"ל ובני משפחותיהם).
- **אחרים:** נוצרים לא-ערבים, בני דתות אחרות וללא סיווג דת במרשם האוכלוסין.

גיל: מספר השנים השלמות שמלאו לאדם עד תאריך האומדן.

⁸ למעט ענפים 83-84 (מינהל מקומי, ציבורי וביטחון וביטוח לאומי), 97-98 (משקי בית כמעסיקים) ו-99 (ארגונים וגופים חוץ-מדינתיים), אשר עבורם לא חושבו לידות של עסקים.

מרשם השכלה של הלמ"ס: מספק מידע מקיף ומפורט ככל האפשר על רמת ההשכלה של האוכלוסייה בישראל. במרשם ההשכלה לכל פרט המופיע במרשם האוכלוסין מחושבת רמת ההשכלה לפי נתונים מינהליים המתקבלים באגף חינוך, חברה ורווחה בלמ"ס על השכלה שנרכשה בארץ או בחו"ל עד לשנה מסוימת. הנתונים מתקבלים ממגוון מקורות כגון משרד החינוך, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ומוסדות להשכלה גבוהה. כמו כן, נאספים נתונים מסקרים ומדיווח אישי של אוכלוסייה מבוגרת ושל עולים כדי להשלים את המידע החסר.

התעודה הגבוהה ביותר: התעודה הגבוהה ביותר שאדם קיבל עם סיום לימודיו בבתי ספר או במסגרות לימוד רשמיות. לא כולל: תעודת סיום קורס, תעודת סיום השתלמות וכו'. לדוגמה, תעודת בגרות, תעודת סיום של בית ספר על-תיכון (שאינה תעודה אקדמית), תואר אקדמי ראשון.

בעל תואר אקדמי: אדם שקיבל תואר אקדמי בארץ החל משנות השמונים המוקדמות, או שעשה תואר אקדמי בחו"ל שהוכר על ידי משרד החינוך.